

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Ssk/145/2022
Identifikačné číslo spisu: 5021200372
Dátum vydania rozhodnutia: 26. apríla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:5021200372.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a Mgr. Michala Novotného v právnej veci žalobkyne: T. A., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. C. XXX, XXX XX B. C., zastúpenej: Advokátska kancelária BĀNOS & KOŠŪTOVĀ s.r.o., so sídlom Hlavná 979/23, 924 01 Galanta, IČO: 47 551 372, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo: XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2021, a o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sa/3/2021-64 zo dňa 19. mája 2022, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred krajským súdom

1.Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom č. k. 22Sa/3/2021-64 zo dňa 19. mája 2022, podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej zo dňa č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2021, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2003 Z.z., alebo zákon o sociálnom poistení“) zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.02.2021 (ďalej aj len prvostupňové správne rozhodnutie), ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietla žiadosť žalobkyne o invalidný dôchodok z 26. januára 2021. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2.Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 461/2003 Z. z. citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 70 ods.1, § 71 ods.1 až 8, § 153 ods. 3, prílohu č. 4 , kapitolu VII, oddiel B, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach,

za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa prvej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, keďže vo veci konajúce správne orgány postupovali v súlade s platnou právnou úpravou, v správnom konaní dostatočne zistili skutkový stav veci a z neho vyvodili aj správny právny záver, a preto preskúmané rozhodnutia sú vecne správne a zákonné.

3.Z pripojeného administratívneho spisu správny súd zistil, že žalobkyňa požiadala o invalidný dôchodok žiadosťou zo dňa 26.01.2021. Podľa posudku zo dňa 26. januára 2021 vypracovaného posudkovým lekárom sociálneho poistenia boli za účelom posúdenia invalidity vyhodnocované lekárske vyšetrenia žalobkyne z rokov 2001, 2002, 2003, 2008, 2010, 2013, 2019 a 2020, podľa ktorých bola konštatovaná celková strata sluchu žalobkyne podľa Fowlera v rozsahu 100 %. Podľa lekárskej správy z foniatrického vyšetrenia zo dňa 16.11.2020 pacientka komunikuje pomocou implantátu a odzrania, na otázky odpovedá adekvátne, reč vybudovaná, hovorí vo vetách, narušená artikulácia, reč zrozumiteľná. Podľa posudku bola žalobkyňa počas detstva opakovane hospitalizovaná na foniatrickom oddelení s postupným zlepšovaním sluchovej diskriminácie, rečovej perciepcie a expresie. Počas hospitalizácie z roku 2020 už rozumela bežnej komunikácii bez odzrania, verbálne komunikovala, pričom reč bola zrozumiteľná aj cudziemu poslucháčovi, na základe čoho bolo vo veku 11 rokov konštatované výborný efekt implantátu. Počas hospitalizácie v roku 2013 boli hodnoty pre poruchu sluchu v pásme ľahkej až stredne ťažkej straty poruchy sluchu. Podľa lekárskeho vyšetrenia z foniatrickej ambulancie, kde žalobkyňa je raz za rok sledovaná, je opakovane konštatované, že implantát je funkčný, subjektívne nie je udávaný tinitus (pískanie v ušiach), ani závraty, reč je objektívne vybudovaná, zrozumiteľná, hovorí vo vetách, na otázky odpovedá adekvátne a dokáže telefonovať. Bez použitia procesora je síce strata sluchu 100 %, avšak pri jeho používaní sú pri vyšetrení tónovej audiometrie hodnoty v pásme normy až ľahkej straty sluchu, a preto sa nejedná o dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, nakoľko vrodená strata sluchu je vynikajúco kompenzovaná kochleárnym implantátom a rečovým procesorom. Podľa záveru posudku tak žalobkyňa nie je invalidná, pretože nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti žalobkyne vykonávať zárobkovú činnosť je 10 %. Sociálna poisťovňa, ústredie prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 12.02.2021 žiadosť žalobkyne o invalidný dôchodok zamietla. Po podaní odvolania žalobkyňou bol v rámci odvolacieho konania dňa 31. mája 2021 posudkovým lekárom vypracovaný odborný lekársky posudok, v ktorom po uvedení anamnézy a záverov lekárskeho vyšetrenia žalobkyne bolo konštatované, že u žalobkyne sa jedná o pacientku s obojstrannou praktickou hluchotou s celkovou stratou sluchu podľa Fowlera 100 %, choroba: obojstranná praktická hluchota so stavom po kochleárnej implantácii vpravo. Podľa záverov posudku bol pri aktuálnom vyšetrení v novembri 2020 implantát funkčný, žalobkyňa ho používa celý deň, objektívne na otázky odpovedá adekvátne, reč je vybudovaná, zrozumiteľná, hovorí vo vetách, je narušená artikulácia. Navrhovateľka má síce obojstrannú praktickú hluchotu, je však po implantácii vpravo s výborným efektom v oblasti komunikačných schopností a pri používaní implantátu má hodnoty v pásme normy až ľahkej straty sluchu (15 - 25 dB). Uvedená strata sluchu je tak výborne kompenzovaná implantátom a snímateľným rečovým procesorom, a preto je rozhodujúce zdravotné postihnutie zaradené v kapitole VII, oddiel B, položka 6 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 10 %. Iné pridružené posudkovo významné ochorenia nie sú. Záverom posudku je tak výrok, podľa ktorého žalobkyňa nie je invalidná, pretože nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % a invalidita nevznikla. Žalovaná preskúmaným rozhodnutím zo dňa 09.06.2021 odvolanie žalobkyne zamietla a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 12. februára 2021 potvrdila.

4.Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné námietky, ktorými žalobkyňa namietala, že skutkový stav, z ktorého žalovaná vychádzala, nemá oporu v administratívnych spisoch, že závery tohto rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia a pre nedostatok dôvodov je toto rozhodnutie nepreskúmateľné, keď žalovaná nepovažovala za smerodajnú jej stratu sluchu podľa Fowlera v rozsahu 100 %, ale vo svojom rozhodnutí vychádzala zo záverov vyšetrení žalobkyne pri používaní kochleárneho implantátu, tvrdiac, že zo všetkých záverov lekárskeho vyšetrenia plynie strata sluchu v rozsahu 100 %, ktorú skutočnosť žalovaná nezohľadnila, a bez ohľadu na tieto závery, podľa ktorých tak trpí obojstrannou praktickou hluchotou, posúdil jej zdravotný stav v kontexte miery poklesu

schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť len ako obojstrannú ľahkú nedoslýchavosť. Krajský súd poukázal na to, že vo všetkých vypracovaných odborných lekárskejších posudkoch posudkových lekárov je zhodne so závermi lekárskejších vyšetrení žalobkyne konštatované, že žalobkyňa trpí obojstrannou praktickou hluchotou v rozsahu 100 % podľa Fowlera. Krajský súd za zásadnú považoval okolnosť, ktorú žalobkyňa a žalovaný posudzujú odlišne, vplyv kochleárneho implantátu, ktorý žalobkyňa používa, a výsledkov lekárskejších vyšetrení absolvovaných za použitia tohto implantátu na mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Poukazom na všeobecné posudkové hľadisko uvedené v kapitole VII, oddiel B - sluch prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti určuje podľa miery zníženia sluchu pre reč, prítomnosti ušných šelestov, bolestí, porúch rovnováhy, závratov alebo porúch reči, krajský súd uviedol, že podľa tohto všeobecného posudkového hľadiska sa porucha sluchu hodnotí v % podľa Fowlera, pričom toto posudkové hľadisko pri definícii praktickej hluchoty, či nedoslýchavosti vychádza zo straty počutia určovanej u postihnutého vybaveného načúvacím prístrojom. Všeobecné posudkové hľadisko tak pri posudzovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti vychádza z posudzovania zdravotného stavu za použitia načúvacieho prístroja ako kompenzačnej pomôcky. Obdobne potom aj v prípade žalobkyne je namieste posudzovať reálny vplyv jej poruchy sluchu na mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti za použitia kochleárneho implantátu. Podľa názoru krajského súdu pri posudzovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti nie je možné ignorovať vplyv tohto implantátu na schopnosť žalobkyne vykonávať zárobkovú činnosť. V prípade, ak by sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti mala určovať bez ohľadu na použitie načúvacieho prístroja, či kochleárneho implantátu museli by byť v kontexte hodnotenia miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti úplne rovnako hodnotení sluhovo postihnutí, ktorí takúto kompenzačnú pomôcku používajú, so sluhovo postihnutými, ktorí takúto pomôcku nepoužívajú. Krajský súd konštatoval, že v danom prípade je nesporné, že žalobkyňa je osobou s poruchou sluchu v rozsahu 100 % Fowlera, teda je nepochybne osobou zdravotne postihnutou, čo však ešte bez ďalšieho automaticky neznamená, že je aj osobou spĺňajúcou zákonom vyžadované predpoklady pre jej posudzovanie ako osoby invalidnej. Samotná skutočnosť ťažkého zdravotného postihnutia sama o sebe nemôže viesť k automatickému záveru o invalidite postihnutého, keď je namieste práve odborným lekárskejším posúdením vyhodnotiť vplyv tohto zdravotného postihnutia na mieru schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pri tomto posudzovaní je aj v zmysle všeobecného posudkového hľadiska nevyhnutné zohľadniť efekt kochleárneho implantátu u žalobkyne v oblasti komunikačných schopností.

5. Ďalej krajský súd uviedol, že nevyhnutnou požiadavkou pre rozhodnutie o žiadosti žalobkyne o priznanie invalidného dôchodku je objasnenie jej zdravotného stavu z hľadiska zachovania miery jej pracovnej spôsobilosti. Jedným z dôkazov na posúdenie tohto zdravotného stavu sú aj odborné posudky vydané v rámci lekárskejších posudkovej činnosti dôchodkového poistenia, ktorá zahŕňa aj posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 196, § 153 ods. 3 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z.). Citujúc právnu úpravu ust. § 153 ods. 3, 5 zákona č. 461/2003 Z.z., krajský súd konštatoval, že posudzovanie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je zverené posudkovému lekárovi. Z vypracovaných posudkov je zrejmé, že posudkoví lekári vychádzali pri ich spracovaní zo zdravotného stavu žalobkyne v čase vypracovania týchto lekárskejších posudkov a tieto posudky sa následne stali základom vydaných správnych rozhodnutí. Posudzovanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je otázkou odborného posúdenia príslušného posudkového lekára (nejedná sa tak o posúdenie právnej otázky), a preto správne a zákonne žalovaný pri svojom rozhodnutí vychádzal práve z obsahu vypracovaného posudku. Pri vypracovaní tohto posudku sa posudkový lekár zaoberal komplexným posúdením zdravotného stavu žalobkyne pre potreby určenia miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudzovať mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť patrí výlučne do kompetencie posudkových lekárov sociálneho poistenia. Správne súdy v rámci rozhodovania v správnom súdnictve nemajú oprávnenie na to, aby vyslovovali odborný záver ohľadom medicínskych otázok. Posudzujú len to, či posudky ako podklad rozhodnutia o žiadosti na priznanie invalidného dôchodku sú úplné, objektívne, logické a presvedčivé a či ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskejších vyšetrení (rozhodnutie NS SR sp.zn. 9Sžso/16/2014 zo dňa 28.10.2015). Vo vzťahu k poukazu žalobkyne na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sk/4/2020, krajský súd uviedol, že toto rozhodnutie a jeho závery na prejednávajú právnu vec nedopadajú.

6. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku, ktorou žalobkyňa namietala nepreskúmateľnosť, teda nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia žalovaného. Konštatoval, že žalovaný spoľahlivo a náležite v napadnutom rozhodnutí ustálil skutkový stav, dôsledne ho vyhodnotil so zachytením výsledkov tohto hodnotenia v odôvodnení rozhodnutia. Následne tento zistený skutkový stav správne právne posúdil, jeho rozhodnutie je v súlade s administratívnym spisom a má v ňom oporu. Zdôraznil, že v zmysle citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení je nárok na invalidný dôchodok požadovaný žalobkyňou viazaný na splnenie zákonom stanovených podmienok, konkrétne na pokles schopnosti žalobkyne vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, čo v prejednávanej veci naplnené nebolo. Správny súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto túto v súlade s ust. § 190 SSP zamietol. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a v konaní úspešnému žalovanému trovy konania nepriznal, nakoľko nevzhliadol dôvody pre to, aby ich bolo možné spravodlivo požadovať, ako aj že mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

II.

Kasačná sťažnosť žalobkyne proti rozsudku krajského súdu a vyjadrenie k nej.

7. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Žalobkyňa považovala rozhodnutie správneho súdu za nezákonné z dôvodu, že správny súd sa nedostatočne zaoberal a vysporiadal s jej námietkami uvedenými v žalobe. Navrhovala, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 22Sa/3/2021 zo dňa 19.05.2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Alternatívne navrhovala, aby kasačný súd napadnuté rozhodnutie správneho súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2021, zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

8. V dôvodoch kasačnej sťažnosti sťažovateľka poukázom na skutkové zistenia vyplývajúce zo spisu a z odôvodnenia správneho súdu namietala nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, odklon krajského súdu od ustálenej judikatúry a porušenie jej práva na spravodlivý proces. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 71 ods. 1, 2, 3, 4 zákona o sociálnom poistení uviedla, že správny súd sa v plnej miere stotožnil so závermi žalovaného uvedenými v rozhodnutí napadnutom správnu žalobou bez ohľadu na skutočnosť, že lekárske posudky, ktorým bola určená miera poklesu schopnosti žalobkyne vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 10 %, bol v rozpore s lekárske správy, na ktoré poukázala. Z týchto lekárske posudkov vyplýva, že napriek kochleárnej implantácii žalobkyňa zostáva s poruchou sluchu 100% podľa Fowlera. Teda jej zdravotné postihnutie sa nezmenilo ani po zavedení kochleárneho implantátu. Tiež trvala na tom, že posudzovanie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť by sa malo vykonať s ohľadom na percentuálnu mieru straty sluchu podľa Fowlera tak, ako je to v zmysle prílohy 4 k zákonu o sociálnom poistení. Poukázala na to, že mnohým pacientom s úplne totožnou diagnózou bola priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50%, teda v zmysle položky č. 1, oddielu B prílohy č.4 k zákonu o sociálnom poistení. Poukázala tiež na to, že jej sestra, ktorá používa načúvací prístroj a bez akéhokoľvek zosilnenia zvuku čiastočne počuje, má žalovanou určenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 %. Sťažovateľka ďalej uviedla, že vzhľadom k uvedenému pociťuje v tomto smere diskriminačné rozhodovanie zo strany žalovanej, keď napriek tomu že bez kochleárneho implantátu, ktorý nemôže používať nepretržite, má úplnú stratu sluchu, žalovaný určil jej mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť len v rozsahu 10%, čo správny súd považoval za správne právne posúdenie. Vyslovila názor, že správny súd nesprávne právne posúdil vec, keď považoval za preukázané, že žalovaný neprihliadol na lekárske správy, v zmysle ktorých trpí obojstrannou úplnou hluchotou, rovnako ani na obmedzenia, ktoré namietala už v rámci správnej žaloby, pričom tieto vyhodnotil ako jej subjektívne pocity, ktoré nemôžu ovplyvniť jej schopnosť vykonávať pracovnú činnosť. Mala za to, že práve namietané objektívne skutočnosti a každodenné obmedzenia, ktoré jej sťažujú počutie a komunikáciu s okolitým svetom zásadne ovplyvňujú jej možnosti vykonávať zárobkovú činnosť, resp. jej celkové uplatnenie v pracovnom živote. Tvrdila, že uvedené obmedzenia nemožno vyhodnotiť izolovane a považovať tieto za subjektívne pocity, ale za okolnosti, ktoré mal posudkový lekár zvážiť pri posudzovaní miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a nie považovať kompenzáciu kochleárnym

implantátom za odstránenie jej ťažkého zdravotného postihnutia. Sťažovateľka namietala, správny súd nedostatočne odôvodnil v danej časti napadnuté rozhodnutie. V danej súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 16.12.2020 sp. zn. 7Sk 4/2020. Citujúc skutkové a právne závery najvyššieho súdu vyslovené v uvedenom rozhodnutí sťažovateľka uviedla, že rovnako v danom prípade zo žiadnej z lekárskejších správ odborných lekárov, ktoré mal žalovaný k dispozícii, nevyplýva, že by žalobkyňa trpela obojstrannou ťahkou nedoslýchavosťou, keď v každej lekárskej správe sa naopak uvádza, že žalobkyňa trpí obojstrannou praktickou hluchotou 100% podľa Fowlera a to aj napriek kochleárnej implantácii. Mala sa to, že diagnóza v jej prípade v zmysle všetkých lekárskejších správ zodpovedá položke č. 1 prílohy k zákonu o sociálnom poistení, t. j. obojstranná úplná hluchota 100% podľa Fowlera, 100db.

9.Sťažovateľka ďalej vytýkala správne súdu, že sa náležite nevysporiadal ani s jej námietkami uvedenými v žalobe v bode IV.C, na strane 8 a nasl., ktorými namietala, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán - Sociálna poisťovňa ústredie, v odôvodnení napadnutých rozhodnutí dostatočne a vyčerpávajúco nezdôvodnili, prečo sa pri posudzovaní zdravotného postihnutia žalobkyne úplne odchyľili od záverov odborných lekárov, ktoré mali k dispozícii a ktoré sa v časti ohľadom diagnózy žalobkyne vôbec nemenili. Ďalej uviedla, že v zmysle lekárskejších správ vypracovaných lekármi, ktorí dlhodobo kontrolujú jej zdravotný stav, má obojstrannú praktickú hluchotu 100% podľa Fowlera, avšak podľa posudkového lekára ide len o ťahkú stratu sluchu, čo považuje v úplnom rozpore s administratívnym spisom. Tiež namietala, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajským súdom má za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces. Vytýkala tiež správne súdu, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje len všeobecné formulácie a dostatočne sa nevenuje jej námietkam uvedených v správnej žalobe vo vzťahu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia žalovaným správne orgánom, trvajúc na tom, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nedostatočne odôvodnené, pretože žalovaný sa nevysporiadal s jej námietkou ohľadne určenia druhu zdravotného postihnutia podľa prílohy k zákonu o sociálnom poistení odôvodnenie posudzovania miery jej schopností vykonávať zárobkovú činnosť, a tiež žalovaný dostatočne a vyčerpávajúco nezdôvodnil, prečo sa pri posudzovaní zdravotného postihnutia žalobkyne úplne odchyľil od záverov odborných lekárov prezentovaných v rámci lekárskejších správ, ktoré mal k dispozícii a ktoré sa v časti ohľadom diagnózy žalobkyne vôbec nemenili. Namietala, že správny súd žalobkyňou namietanú absenciu odôvodnenia nevzal v úvahu, ale naopak uviedol, že žalovaný spoľahlivo a náležite v napadnutom rozhodnutí ustálil skutkový stav a dôsledne ho vyhodnotil so zachytením výsledkov tohto hodnotenia v odôvodnení rozhodnutia, ona avšak v uvedenej časti aj naďalej považuje rozhodnutie žalovaného za nedostatočne odôvodnené a právne posúdenie správne súdom za nesprávne. Záverom sťažovateľka uviedla, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka konania na spravodlivý proces zaručeného v slovenskom právne poriadku, ako aj v čl.46 Ústavy SR a tiež v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

10.Žalovaný správny orgán sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne nevyjadril. Návrh na rozhodnutie kasačného súdu nepodal.

III.

Konanie pred kasačným súdom

11.Najvyšší správny súd Slovenskej republiky bol formálne zriadený ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov dňa 1. januára 2021 a na základe zák. č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva. Podľa ust. § 101e ods. 1,2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021. Výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. h SSP) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť žalobkyne prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je dôvodná.

13. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sa/3/2021-64 zo dňa 19. mája 2022, ktorým krajský súd žalobu žalobkyne zamietol podľa § 190 SSP. Predmetom prieskumného súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2021, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.02.2021. Uvedeným prvostupňovým správnym rozhodnutím bola zamietnutá žiadosť žalobkyne o priznanie invalidného dôchodku.

14. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich kasačný súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

15. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

16. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní

postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

17. Kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci konania o kasačnej sťažnosti skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovanej, vydané v oboch stupňoch, ako aj konanie im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 461/2003 Z. z., v platnom znení, a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj riadne odôvodnil.

IV.

Právne posúdenie kasačným súdom

18. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

19. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

20. Kasačný súd v súlade s citovanou právnou úpravou vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobkyne vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom spisu, s námietkami žalobkyne uvedenými v kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozhodnutia. Najvyšší súd považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom v zásadnej otázke týkajúcej sa posúdenia miery invalidity žalobkyne za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru správneho súdu uvádza nasledovné.

21. Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia, konanie vo veciach sociálneho poistenia a konanie vo veciach vymáhania

pohľadávok. (§ 1 ods.1) Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok. Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav. Ak v prílohe č. 4 nie je uvedené zdravotné postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa takého zdravotného postihnutia uvedeného v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. (§ 71 zákona č. 461/2003 Z.z. v platnom znení)

22. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie. Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania. (§ 195 ods. 1 až 3 zákona č. 461/2003 Z.z.) Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne. Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne ich predložiť. Účastník konania je povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti. (§ 196 ods. 1,4, 6, 7 citovaného zákona)

23. Vychádzajúc z citovanej právne úpravy kasačný súd upriamuje pozornosť na to, že v konaní a rozhodovaní o invalidite fyzickej osoby posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré správny súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového zabezpečenia zdravotný stav

a pracovnú schopnosť fyzických osôb posudzuje Sociálna poisťovňa formou lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je správny súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. V konaní a rozhodovaní o invalidite fyzickej osoby posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je jednou z podmienok na priznanie nároku na invaliditu.

24. Kasačný súd zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovanej, mal preukázané, že na základe žiadosti žalobkyne zo dňa 26. 1. 2021 o priznanie invalidného dôchodku Sociálna poisťovňa ústredie skúmala splnenie podmienok pre priznanie žiadaného nároku. Podľa odborného posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Čadca zo dňa 26. 1. 2021 žalobkyňa nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pričom miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 10%., podľa prílohy 4 k zákonu o sociálnom poistení, kapitola VII., oddiel B, položka 6. Sociálna poisťovňa ústredie rozhodnutím z 12.2.2021 č. XXX XXX XXXX X žiadosť žalobkyne o priznanie invalidného dôchodku zamietla. O odvolaní žalobkyne proti uvedenému rozhodnutiu rozhodol generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne ústredie rozhodnutím z 9.6.2021 č. XXX XXX XXXX X tak, že odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Podkladom jeho rozhodnutia bol odborný lekársky posudok z 31.5.2021 so záverom, že žalobkyňa nie je invalidná, keďže miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť bola určená v 10%. Spornou ostalo posúdenie správnosti záverov posudkových lekárov, keďže žalobkyňa trvala na to, že v danom prípade zo žiadnej z lekárskejších správ odborných lekárov, ktoré mal žalovaný k dispozícii, nevyplýva, že by žalobkyňa trpela obojstrannou ľahkou nedoslýchavosťou, keď v každej lekárskej správe sa naopak uvádza, že žalobkyňa trpí obojstrannou praktickou hluchotou 100% podľa Fowlera a to aj napriek kochleárnej implantácii. Zastávala názor, že lekársky posudok, ktorým bola určená miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 10%, bol v rozpore s lekárskejšími správami, na ktoré poukazovala, keď z týchto lekárskejších posudkov vyplýva, že napriek kochleárnej implantácii zostáva s poruchou sluchu 100% podľa Fowlera, teda jej zdravotné postihnutie sa nezmenilo ani po zavedení kochleárneho implantátu. Mala sa to, že diagnóza v jej prípade v zmysle všetkých lekárskejších správ zodpovedá položke č. 1 prílohy k zákonu o sociálnom poistení, t. j. obojstranná úplná hluchota 100% podľa Fowlera, 100db.

25. Z odborných posudkov posudkových lekárov Sociálnej poisťovne zhodne vyplýva, že posudok vypracovali na základe lekárskejších správ predložených žalobkyňou a vlastného posúdenia, pri zistení, že žalobkyňa má síce obojstrannú praktickú hluchotu, avšak po implantácii vpravo s výborným efektom v oblasti komunikačných schopností a pri používaní implantátu (pri každodennom používaní) bola pri vyšetrení tónovej audiometrie vo voľnom poli s kochleárnym implantátom z 16.11.2020 určená hodnota v pásme normy až ľahkej straty sluchu (15 - 25 dB). Konštatovali, že uvedená vrodená strata sluchu je tak výborne kompenzovaná kochleárnym implantátom a snímateľným rečovým procesorom, berúc do úvahy výsledky tónovej audiometrie s kochleárnym implantátom, ktorý žalobkyňa používa, je rozhodujúce zdravotné postihnutie zaradené v kapitole VII, oddiel B, položka 6 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 10 %.

26. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení nie je možné súhlasiť s argumentáciou žalobkyne, že žalovaný správny orgán v oboch stupňoch pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu, keď nezobral v úvahu lekárske správy odborných lekárov ňou predložených. Kasačný súd k jej tvrdeniu konštatuje. Povinnosťou posudkových lekárov pri spracúvaní odborných posudkov bolo vychádzať z lekárskejších správ predložených žalobkyňou a z vlastného zistenia a posúdenia vychádzajúc z poznatkov lekárskej vedy. Z ich odborných posudkov vyplýva, z ktorých lekárskejších správ pri ich vypracovaní vychádzali, pričom túto skutočnosť žalobkyňa nespochybnila. Odborné posudky boli následne podkladom pre vydanie rozhodnutí Sociálnou poisťovňou v oboch stupňoch. Odborný záver posudkového lekára o zdravotnom postihnutí žalobkyne bol pre Sociálnu poisťovňu záväzný, keďže ide o posúdenie odbornej zdravotnej otázky patriacej do výlučnej pôsobnosti posudkového lekára.

27. Sťažovateľka ďalej vytýkala správny súd, že sa náležite nevysporiadala ani s jej námietkami, ktorými namietala, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán - Sociálna poisťovňa ústredie, v odôvodnení napadnutých rozhodnutí dostatočne a vyčerpávajúco nezdôvodnili, prečo sa pri posudzovaní jej zdravotného postihnutia úplne odchýlili od záverov odborných lekárov, ktoré mali k dispozícii a ktoré sa v časti ohľadom jej diagnózy vôbec nemerili. Namietala, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajským súdom má za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces, zaručeného v slovenskom právnom poriadku, ako aj v čl. 46 Ústavy SR a tiež v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

28. Kasačný súd k uvedenej námietke konštatuje. Otázkami náležitého odôvodnenia rozhodnutí sa už viac krát zaoberali vo svojej judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015, sp. zn. II. ÚS 675/2014-40, sp. zn. IV. ÚS 252/04, sp. zn. IV. ÚS 329/04, sp. zn. IV. ÚS, sp. zn. III. ÚS 32/07), ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2010, sp. zn. 4Sžo/12/2010). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky žalobcom nastolené v žalobe, avšak je povinný zodpovedať zásadné otázky, veci týkajúcej sa. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, podľa ktorého z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Krasa c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993). Rovnako rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999). Ak teda krajský súd v procese súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí žalovanej zamerala svoju pozornosť zásadnej otázke, za ktorú považoval, či žalobkyňa spĺňa zákonné podmienky invalidity podľa právnej úpravy ustanovenej v zákone č. 461/2003 Z.z. (§§ 70 a nasl.) a na túto otázku dal dostatočnú odpoveď v odôvodnení napadnutého rozsudku, krajský súd nepochybil, keď sa nevyjadril ku všetkým námietkam žalobkyne vznesených v žalobe. Vychádzajúc z uvedeného kasačný súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalobkyne, ktorou v kasačnej sťažnosti namietala, že správny súd sa nevysporiadala so všetkými námietkami, ktorými v žalobe namietala nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej.

29. Kasačný súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalobkyne, ktorou namietala, že správny súd sa odchýlil na rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Žalobkyňa v konaní súdneho prieskumu poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sk 4/2020. Z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd zamietol kasačnú sťažnosť žalovanej proti rozsudku krajského súdu v Prešove zo dňa 14.8.2019 č.k. 2Sa/31/2018-32, ktorým krajský súd rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 191 ods.1 písm. c./d/ SSP, z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Rozhodnutiami žalovaného správneho orgánu bola zamietnutá žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok, pretože podľa posudku posudkového lekára miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u neho bola stanovená na 10% podľa kapitoly VII., oddiel B, položky 6, prílohy 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z., keď u účastníka konania bola dokumentovaná obojstranná perceptivečná porucha sluchu s celkovou stratou sluchu 27,7% podľa Fowlera (vľavo 100 %, vpravo 3.6%). Kasačný súd zhodne ako správny súd konštatuje, že uvedené rozhodnutie sa na posudzovaný prípad nevzťahuje jednak z dôvodu, že najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí vychádza z rozdielnych skutkových podkladov a jednak z

dôvodu, že v posudzovanom prípade posudkoví lekári zhodne odôvodnili svoj záver o invalidite žalobkyne a určenej miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť tak, že vrodená strata sluchu u žalobkyne je kompenzovaná kochleárnym implantátom a snímateľným rečovým procesorom, berúc do úvahy výsledky tónovej audiometrie s kochleárnym implantátom, žalobkyňou používaným, pričom posudkoví lekári, vychádzajúc z lekárskejších správ predložených žalobkyňou, potvrdili, že u nej ide síce o obojstrannú praktickú hluchotu (podľa Fowlera 100%), je však po kochleárnej implantácii vpravo s výborným efektom v oblasti komunikačných schopností a pri používaní kochleárneho implantátu sú v jej prípade pri vyšetrení tónovej audiometrie vo voľnom poli s kochleárnym implantátom hodnoty v pásme normy až ľahkej straty sluchu. Kasačný súd v danej súvislosti poukazuje tiež na to, že z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (napr. 9So 43/2017, 9So 31/2017, 9So 230/2016, 9So 180/2015) vyplýva, že najvyšší súd pri prieskume zákonnosti rozhodnutí krajského súdu týkajúcich sa nárokov žalobcov o invalidný dôchodok v dôsledku zdravotného postihnutia v oblasti poškodenia sluchu vychádzal z poškodenia sluchu podľa Fowlera, avšak v žiadnom prípade neposudzoval zníženie resp. stratu sluchu v prípade, keď pacientovi na zmierenie poškodenia sluchu bola vykonaná implantácia kochleárneho implantátu a snímateľného rečového procesoru, tak ako v posudzovanom prípade sťažovateľky.

30. V danej súvislosti kasačný súd dopĺňa. Aj v zmysle úpravy ustanovenej v prílohe 4 k zákonu o sociálnom poistení, kapitoly VII., oddiel B, položky 6, obojstranná úplná hluchota (100% podľa Fowlera) je hodnotená miera poklesu 50%. Kasačný súd tiež zistil, že na základe poznatkov lekárskej vedy Kochleárny implantát je druh ušného implantátu (implantovaného prístroja určeného na pomoc sluchovo postihnutých ľudí), ktorý sa vkladá do vnútorného ucha (stimuluje nervy vo vnútornom uchu) a nahrádza funkciu slimáka (kochley). Kochleárny implantát sa skladá z 2 komponentov: - prijímací stimulátor, -rečový procesor. Prijímací stimulátor je umiestnený pod pacientovu kožu počas operácie. Obsahuje elektronickú súčiastku, ktorá kontroluje prúd elektrických impulzov do ucha. Elektrická stimulácia vyvoláva vnemy, ktoré odpovedajú zvukovému vnemu. Rečový procesor sa nachádza mimo tela. Cievku rečového procesora udržiava pri pokožke magnet. Mikrofón je umiestnený za uchom. Z uvedeného aj pre kasačný súd vyznieva logicky záver vyslovený v odborných posudkoch posudkových lekárov, v zmysle ktorého implantáciou kochleárneho implantátu poškodenie sluchu v prípade sťažovateľky zodpovedá zmierneniu jej zdravotného poškodenia, ktoré jej umožňuje zaradenie do pracovného prostredia obdobne ako zdravej fyzickej osobe. Napokon s prihliadnutím na to, že sťažovateľka v čase vyšetrenia posudkovým lekárom po absolvovaní strednej zdravotníckej školy s maturitou, bola študentkou 1. ročníka vysokej školy, kasačný súd vyhodnotil námietky sťažovateľky za účelové, keďže pokiaľ by u nej išlo o poškodenie zdravia úplnou hluchotou, by jej štúdium bolo možné len za príslušných opatrení, ktoré skutočnosti jej tvrdenia neobsahujú.

31. Vzhľadom k uvedenému vyššie najvyšší správny súd vyhodnotil námietky žalobkyne, vznesené v kasačnej sťažnosti, ktorými namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako nedôvodné, keďže tieto námietky neboli spôsobilé spochybniť vecnú a právnu správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobkyne preto podľa § 461 SSP zamietol ako nedôvodnú.

32. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že účastníkom konania nárok na náhradu trov tohto konania nepriznal. Sťažovateľke (žalobkyňi) z dôvodu, že v tomto konaní nemala úspech, (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať. (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP)

33. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.